

Yeni platform, yeni bir bilgisayar.

Efsane geri mi dönüyor?

1990'lı yılların popüler kişisel bilgisayarlarından olan Commodore AMIGA geri mi dönüyor? Pegasos ve benzeri platformlar AMIGA ruhunu yeniden canlandırabilir.

SANIRIM kişisel bilgisayarların yaygınlaşma sürecine şahit olacak yaşta olanların büyük bir çoğunluğu için AMIGA ismi yabancı değildir. AMIGA 1985-1995 yılları arasında ciddi satış rakamlarına erişmiş, kişisel bilgisayarların yaygınlaşmasında ve popüler bilgisayar kültürünün oluşmasında önemli rol oynayan ilk kişisel bilgisayar örneklerinden biridir. Türkiye'deki bilgisayar tutkunlarının büyük bir çoğunluğun mutlaka bir zamanlar Commodore 64 ya da Commodore AMIGA'sı olmuştur.

İlk AMIGA modelleri, 1985-1986 yıllarında piyasaya çıktığında zamanın kişisel bilgisayarlarından(PC) teknolojik olarak oldukça ileri seviyede ürünlerdi. Zamanın diğer kişisel bilgisayarları monokrom ekranlar, metin bazlı işletim sistemleri(MS-DOS) ve uygulamaları ile multimedia yeteneklerinden yoksun bilgisayarlardı.

AMIGA'lar ise; ilk örneklerinden itibaren stereo ses, renkli ekran, video çıkışı, multi-tasking ve grafiksel tabanlı işletim sistemi gibi günümüzde alışık olduğumuz yeteneklere 1980'li yılların ortalarında sahipti. O zamanki AMIGA'ların teknik özellikleri bu günlerde pek bir anlam ifade etmese bile yaklaşık 20 yıl kadar önce çok büyük ses getirmişti.

AMIGA, zengin multimedia özelliklerinden dolayı kısa sürede ev kullanıcılarının göz bebeği oldu. Multimedia yetenekleri onu iyi bir oyun konsolu konu-

muna da sokuyordu. Stereo dört kanal ses, yüksek çözünürlük ve 4096 renkli grafikler AMIGA'yı oyun tutkunlarının vazgeçilmezi konumuna getirdi. AMIGA'nın bir bilgisayar olarak sahip olduğu potansiyel göz ardı edilerek, uzun süre sadece oyun oynamak için kullanıldı.

Ancak ne yazık ki sadece bir ev bilgisayarı ve oyun konsolu olarak değerlendirilmesinden dolayı yeterli yazılım desteği gelmedi ve 1990'lı yılların ortalarında Commodore firması AMIGA üretimini durdurdular. Son üretilen AMIGA 4000 serisine kadar AMIGA 500, 600, 1000, 1200, 2000, 2500, 3000 adı altında bir çok model ile satışa sunulmuştur.

AMIGA'nın son zamanlarında işletim sistemi ve platform değişikliğine gidilmeye çalışılmıştır. AMIGA platformu PowerPC işlemcileri ve bu işlemciler ile uyumlu bir AMIGAOS için yeniden tasarlanıyordu ancak bu platform yeterince yaygınlaşmadan günümüz PC'leri hakimiyeti ele aldılar. Ancak fanatik bir kitle AMIGA'yı bırakmadı.

AMIGA'nın popüler olduğu zamanlardan beri ayakta olan Alman donanım üreticisi "Phase 5" AMIGA için grafik kartları, 603 ve 604 PPC kartları gibi bir çok donanım üretmiş ve AMIGA için donanım üreten firmaların en popülerlerinden biriydi. AMIGA piyasadan silindik-

ten sonra mecburen kapanmak zorunda kalan Phase 5 çalışanları çalışmalarına devam ettiler. Amaçları artık mevcut AMIGA donanımı için birşeyler yapmak değil yeni bir platform yaratmaktır. Bu amaçla yola çıkarak yeni bir bilgisayarda tasarladılar. Fakat bu platformun adı artık ne yazık ki AMIGA değil.

Yeni platformun adı "Pegasos". Pegasos platformu sessiz sedasız ilerlemesine devam etti ve yakın zamanda güncellenerek "Pegasos II" adında yeni bir anakart ile karşımıza çıktı. Türkiye'de hala AMIGA kullanan ve hala AMIGA'nın arkasında olan Güvenç Kaplan da tabii ki Pegasos-II platformundan ilk olarak numune gönderilen insanlardan biri. Ben de AMIGA efsanesi üzerine inşa edilmiş bu yeni platforma yakından bakma fırsatı buldum.

Pegasos platformu bir AMIGA değil, köklerini AMIGA ruhundan alıyor ve günümüz PC'leri ile yarışan bir teknoloji var. MorphOS işletim sistemi sayesinde hem eskiyeni AmigaOS 68k programlarını çalıştırması yanında, Linux sürümleri ve MacOS/MacOS 9 ve MacOS X dahil işletim sistemlerini çalıştırabiliyor.

MorphOS'un grafiksel arabirimi şimdiye kadar gördükleriniz en iyilerinden biri.

PEGASOS-II

ESKİ PHASE 5 çalışanları Pegasos'un tasarımı VIA, Marvell ve Sigmatal çiplerini kullanıyorlar. Bu üçlü, yeni platformun çipsetini oluşturuyor.

Günümüz PC'lerine benzeterek anlatmaya çalışırsak Pegasos'da kuzey köprüsü Marvell'in "Discovery II MV64361" sistem kontrolcüsü. Güney köprüsü ise; PC kullanıcıları için tanıdık bir firma olan VIA'nın. "VIA 8231" ve "VIA 6306" çipleri güney köprüsü görevini üstlenmiş. Sigmatal'in "STAC 9766 ses" çipi ise 20-bit AC97 desteği ile tüm ses altyapısını üstlenmiş.

Pegasos-II

- ◆ MiniATX anakart (236 mm x 172 mm), diğer tüm ATX-uyumlu kasalara uyumludur.)
- ◆ Açık Firmware
- ◆ 100 MHz işlemci slotu
- ◆ 600 MHz PowerPC G3 750 Cx'e işlemciye kadar genişletilebilir.
- ◆ PCI33 RAM, iki soket 2 GB'a kadar
- ◆ AGP slotu.
- ◆ 32 bit / 33 MHz'lik 3 adet PCI slotu , Riser kart da ayrıca takılabilir.
- ◆ IEEE1394/Firewire VIA VT6306 çipini kullanarak 100, 200 or 400 megabit veri genişliği sunar.
- ◆ 10/100 megabit ethernet kartı Realtek Phycelver 8201 işlemcisini kullanmaktadır.
- ◆ USB subsystem iki harici bağlantı imkanı sağlar. VIA 8231 çipsetini kullanmaktadır.
- ◆ SPDIF dijital ses bağlantısı
- ◆ AC97 ses sistemi mikrofon girişi de mevcut. Sigmatal STAC 9766 codec'i kullanmaktadır.
- ◆ IRDA infra-red uzaktan kontrol için
- ◆ ATA100-uyumlu IDE desteği iki kanalıdır. 4 ATA bağlantısı. VIA 8231 çipsetini kullanmaktadır.
- ◆ İki PS/2 bağlantı standard PS/2 fare ve klavye için.
- ◆ Serial (RS232) port.
- ◆ Paralel (Centronics) port.
- ◆ Oyunportu PC-uyumlu joystickler için .
- ◆ Floppy sürücüsü bağlantısı
- ◆ İki işletim sistemi ile birlikte MorphOS, ve Mac-on-Linux ile birlikte Debian GNU/Linux.

Linkler:

Pegasos:

<http://www.pegasosppc.com>

MorphOS:

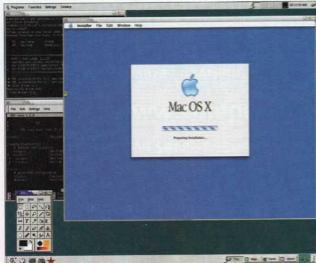
<http://www.morphos.net>

Pegasos Türkiye:

<http://www.pegasos-tr.com>

Amigart:

<http://www.amigart.com>

Pegasos platformunda MacOS 9.x ve MacOS X ya da Linux sürümlerinden birinde kullanabilirsiniz.

MorphOS gerçekten çok hızlı ve stabil bir işletim sistemi.

Pegasus-II IBM G3 ya da Motorola G4 işlemcileri ile çalışabiliyor. 8GB. adresleyebilen hafıza kontrolcüsü PC2100 DDR hafıza modülleri ile çalışıyor. Standart platformda Gigabit-Ethernet, Firewire, ATA100 IDE, USB, AGP ve 3 x PCI slot, S/PDIF, IRDA gibi güncel destekler bulunuyor. Donanım güncel PC'lere benziyor gibi gözükse bile aslında hiç alakası yok denilebilir.

Test etme fırsatı bulduğum Pegasus-II 1000MHz'lik Motorola G4 işlemci, 256MB Ram ve Voodoo3 ekran kartına sahipti. Yeri gelmişken Pegasus-II'nin AGP ve PCI Slot'larını standart PC donanımları ile kullanabilirsiniz ancak birilerinin bu donanımların sürücülerini MorphOS'a uygun hale getirmesini beklemezsiniz. Pegasus'un bu özellikleri, bugün IBM uyumlu PC'lerde kullanılan endüstri standardı bileşenleri kullanmamıza olanak sağlıyor. Her türlü optik sürücü, sabit disk, disket sürücüsünü Pegasus'a takıp kullanabiliyorsunuz, bunun haricinde şu anda ATI 7xxx, 8xxx, 9xxx, Voodoo 2xxx, 3xxx, 4xxx, 5xxx, Sis ve Permedia cipsetli grafik kartları, Creative Soundblaster Audigy/Live, Terratec ses kartlarını, BT848 - 878 türevi TV kartlarına, Realtek çipli ağ kartlarına, Symbi-

os çipli SCSI kartlarını kullanabiliyorsunuz. USB Memory Flash diskleri, yüzlerce yazıcudan birini seçip kullanabiliyorsunuz. Ayrıca, Commodore/Amiga döneminden kalma donanım çözümlerine de destek unutulmamış.

COOL COMPUTING

PEGASOS platformu, sloganı olan 'Serin Bilgisayarçılık (Cool Computing)' felsefesinden yola çıkarak, PowerPC ailesinin G3 ve G4 işlemcilerinden faydalanıyor. Bu işlemcilerden özellikle G3 sadece bir pasif soğutucuyla bile serin kalabiliyor, G4 de bir grafik kartı fanı büyüklüğünde bir fan ile soğutuluyor. Grafik kartınıza da pasif soğutucu ile çalışanlardan seçerseniz, sisteminiz son derece serin, sessiz ve çok az bir güç tüketimi ile (Standart bir sistem, tüm bileşenler dahil 2.5W civarı) çalışıyor. Bu işlemcilerin Pegasus anakartına montajı CPU Card adı verilen küçük işlemci kartlarıyla oluyor. Böylece sisteminizi her zaman güncel tutmanız mümkün hale geliyor.

YAZILIM DESTEĞİ

Bu yeni donanım ile birçok işletim sisteminde kullanmanız mümkün. Öncelikle özel olarak Pegasus için üretilen MorphOS,

eski tüm AMIGA OS 3.x sürümleri, Linux platformundan FreeBSD, NetBSD, Debian, Mandrake, Suse, QNX ve OpenBeOS, Mac OS 9 ve Mac OS X Pegasus ile çalışabiliyor. Tabii ki yazılım olarak ise, tüm AMIGA 68k ve PPC yazılımları, Mac OS 9 ve MacOS X yazılımları ile MorphOS yazılımlarını kullanmak mümkün.

Pegasus'un nativ işletim sistemi olan MorphOS/Quark AMIGA geleneği olan Multi-tasking, Multi-Threading ve stabilize üzerine kurulmuş bir işletim sistemi ve güncel bir işletim sisteminde olması gereken hafıza koruma ve birden çok işlemci desteği gibi tüm özellikleri sunabilen bir çekirdeğe sahip.

Pegasus-II ile MorphOS ile gerçekten çok hızlı. Hız daha boot anından başlıyor. Sadece 8-10sn. İçerisinde sistem açılıyor. MorphOS gündelik hayatta kullandığımız web, email, office ya da MP3 Player, DVD Player gibi bir çok yazılıma sahip. Çok hızlı çünkü işletim sistemi alıştıklarınızdan farklı. Şöyle bir örnek vermem gerekirse, en son AMIGAOS olan v3.9 tam kurulumda sadece 15-20MB yer kaplıyordu. MorphOS ise standart kurulumda internet uygulamaları dahil yaklaşık 35MB yer kaplıyor. Tüm uygulamalar sağlam temellere oturtularak tasarlanıyor ve maksimum performans için derleniyorlar. Güncel işletim sistemlerinde yüzlerce MB yer kaplayan uygulamaların MorphOS benzeri işletim sistemlerinde birkaç MB'lık versiyonlarını gördüğünüzde günümüzde sistem kaynaklarının ne kadar hayıratça kullanıldığını daha iyi anlıyorsunuz.

Sistem kaynaklarını gereksiz yere harcamayan, eski AmigaOS 68k yazılımlarını yanında Linux ve MacOS işletim sistemleri ile birlikte kullanabileceğiniz, sessiz ve serin çalışan, hepsinden önemlisi stabil ve hızlı bir platform arıyorsanız ve AMIGA ruhunu hala taşıyorsanız mutlaka Pegasus platformuna göz atmalısınız. Pegasus ve MorphOS hakkında geniş bilgiyi aşağıdaki linklerden bulabilirsiniz. Umarım ileriki aylarda Pegasus platformuna daha geniş yer verebiliriz. ■